

Acta Securitas – polityki wydawnicze

Polityka dostępu

Acta Securitas ukazuje się w wersji drukowanej dostępnej w sprzedaży w Wydawnictwie Kontekst i w księgarniach. Pełne teksty artykułów są udostępniane bezpłatnie w otwartym dostępie po upływie 36 miesięcy od daty wydania tomu (embargo). W okresie embargo bezpłatnie dostępne są tytuły, streszczenia, słowa kluczowe i bibliografie artykułów.

Każdy autor otrzymuje bezpłatnie, niezwłocznie po publikacji plik PDF swojego artykułu w wersji wydawniczej. Może go udostępniać bez ograniczeń (zob. Polityka samoarchiwizacji).

Licencja

Po zakończeniu embargo artykuły są udostępniane na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe (CC BY 4.0). Licencja pozwala na kopiowanie, rozpowszechnianie, adaptowanie i wykorzystywanie artykułów w dowolnym celu, pod warunkiem wskazania autora, tytułu, źródła publikacji (*Acta Securitas*, tom, rok, DOI) oraz licencji i zaznaczenia, czy wprowadzono zmiany. Informacja o licencji jest zamieszczana na pierwszej stronie każdego artykułu oraz w jego metadanych.

Opłata publikacyjna

1. Złożenie tekstu i jego recenzja są bezpłatne.
2. Po przyjęciu artykułu do publikacji autor wnosi opłatę publikacyjną w wysokości 1000 zł brutto za artykuł o objętości do 35 000 znaków ze spacjami. Opłata jest pobierana wyłącznie za artykuły przyjęte; za artykuły odrzucone nie pobiera się opłat.
3. Opłata pokrywa koszty redakcji językowej i technicznej, składu, nadania DOI, archiwizacji, druku tomu oraz 1 egzemplarza autorskiego.
4. Wniesienie opłaty nie ma wpływu na wynik recenzji ani na decyzję o publikacji. Informacja o opłacie nie jest przekazywana recenzentom.
5. Opłatę wnosi autor lub jego instytucja na podstawie faktury VAT wystawionej przez Wydawnictwo Kontekst.
6. W uzasadnionych przypadkach na wniosek autora złożony przed przyjęciem tekstu Redakcja może obniżyć opłatę lub zwolnić z niej autora. Decyzja w tej sprawie nie jest przekazywana recenzentom.

Prawa autorskie

Autorzy zachowują prawa autorskie do swoich artykułów. Składając tekst do publikacji, autor udziela Wydawnictwu Kontekst niewyłącznej licencji na publikację i sprzedaż artykułu w wersji drukowanej i elektronicznej oraz zgadza się na jego udostępnienie na licencji CC BY 4.0 po zakończeniu embargo. Szczegółowe warunki określa umowa licencyjna zawierana z autorem przed publikacją.

Polityka samoarchiwizacji

Autor otrzymuje bezpłatnie plik PDF swojego artykułu w wersji wydawniczej. Może go niezwłocznie po publikacji, bez czekania na koniec embargo, zamieszczać w repozytoriach instytucjonalnych i dziedzinowych, na stronie własnej, w serwisach naukowych (np. ResearchGate, Academia.edu) oraz przekazywać innym osobom, pod warunkiem podania pełnego opisu bibliograficznego i numeru DOI.

Archiwizacja i identyfikatory

Każdy artykuł otrzymuje identyfikator DOI. Pełne teksty są trwale archiwizowane w repozytorium Zenodo (CERN) i udostępniane tam publicznie po zakończeniu embargo, a egzemplarze obowiązkowe są przekazywane do Biblioteki Narodowej. Rocznik zachęca autorów do podawania identyfikatora ORCID.

Polityka dotycząca narzędzi sztucznej inteligencji (AI)

Redakcja *Acta Securitas* stosuje stanowisko COPE w sprawie autorstwa i narzędzi AI (COPE: Authorship and AI tools).

Autorzy

1. Narzędzia AI (np. ChatGPT, Claude, Gemini, Copilot) nie mogą być wskazane jako autor ani współautor artykułu, ponieważ nie ponoszą odpowiedzialności za treść pracy.
2. Autor może korzystać z narzędzi AI pomocniczo, np. do korekty językowej, tłumaczenia lub porządkowania bibliografii. Wykorzystanie AI do generowania treści, analizy danych, tworzenia ilustracji lub przeglądu literatury musi zostać ujawnione.
3. Informację o wykorzystaniu AI autor zamieszcza w oświadczeniu składanym wraz z tekstem oraz w artykule (w części metodologicznej lub w przypisie), podając nazwę narzędzia, wersję i zakres użycia. Korekta językowa nie wymaga ujawnienia w treści artykułu.
4. Autor ponosi pełną odpowiedzialność za treść artykułu, w tym za poprawność fragmentów powstałych z użyciem AI, rzetelność cytowań i brak plagiatu.
5. Nieujawnione wykorzystanie AI do wygenerowania treści jest traktowane jak naruszenie zasad etyki publikacyjnej i może skutkować odrzuceniem lub wycofaniem artykułu.

Recenzenci i Redakcja

6. Recenzenci i członkowie Redakcji nie wprowadzają recenzowanych tekstów ani ich fragmentów do publicznie dostępnych narzędzi AI, ponieważ naruszałoby to poufność procesu recenzji.
7. Recenzja musi być sporządzona samodzielnie przez recenzenta. Narzędzia AI nie mogą zastępować jego oceny merytorycznej.

Przeciwdziałanie ghostwritingowi i guest authorship

Redakcja *Acta Securitas* przeciwdziała nierzetelnym praktykom autorskim zgodnie z wytycznymi COPE oraz zaleceniami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

- **Ghostwriting** występuje wtedy, gdy osoba, która wniosła istotny wkład w powstanie publikacji, nie została wymieniona jako współautor ani wskazana w podziękowaniach.
- **Guest authorship** (*honorary authorship*) występuje wtedy, gdy udział osoby w powstaniu publikacji jest znikomy lub żaden, a mimo to jest ona wskazana jako autor lub współautor.

W związku z tym:

1. Autorzy ujawniają wkład każdego ze współautorów w powstanie artykułu, ze wskazaniem ich afiliacji oraz tego, kto jest autorem koncepcji, założeń, metod i analiz. Główną odpowiedzialność ponosi autor zgłaszający tekst.
2. Autorzy ujawniają źródła finansowania publikacji oraz wkład instytucji naukowo-badawczych, stowarzyszeń i innych podmiotów (*financial disclosure*).
3. Wkład osób, które nie spełniają kryteriów autorstwa (np. pomoc techniczna, korekta językowa) jest wskazywany w podziękowaniach.

4. Wykryte przypadki ghostwritingu i guest authorship są dokumentowane przez Redakcję, a o ich wystąpieniu Redakcja powiadamia instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa nauki oraz inne właściwe podmioty.
5. Artykuł opublikowany z naruszeniem tych zasad może zostać wycofany (*retraction*) zgodnie z wytycznymi COPE.